

Vào tuần này, thế giới kỷ niệm 60 năm Chiến tranh Triều Tiên trong lúc căng thẳng ng hai miền Nam Bắc vẫn còn cao sau vụ tàu Cheonan.

Chí nguyện quân Trung Quốc 'Kháng Mỹ viễn Triều' trong cuộc chiến mà hệ lụy còn đến ngày nay

Giới quan sát cũng nhắc lại i viên c Trung Quốc tham chiến và cho rằng đây tiếp tục là bài học cho quân đội i nậc này trậc nguy cậ môật lần nữa sa vào mối quan hệ khó xật.

Dù kéo dài chỉ ba năm, từ 25 tháng 6 năm 1950 đến ngày Đình chiến 27 tháng 7 năm 1953, chính thức mà nói cuộc chiến chậa bao giờ thật sật chấm dứt.

Trung Quốc và o cuộc

Chiến tranh Triều Tiên đật cho là màn màn cho xung đột hai phe tật do và công saận taậi châu Á mà xung đột tiếp đó taậi Đông Dậng làm bùng nổ cuộc chiến Việt Nam.

Dù tham chiến ngắn, Hoa Kỳ đã g  i t  i chiến tr  ng Đ  ng Bắc    g  n 1,8 tri  u quân, và trong    h  n 36.900 ng  i bi   gi  t, con s   không nhỏ hơn bao nhi  u so với thi  t h  i sinh m  ng cu  a Mỹ t  i Việt Nam (58 nghìn).

Nh  ng   ng   ng cũng là cuộc chiến duy nhất Trung Quốc   ng   ng   ng tiếp với Hoa Kỳ, và con s   Ch  i nguy  n quân c  ng sa  n Trung Hoa bi   gi  t rất lớn.

Tr  n b  n   a    Triều Tiên, di sản cu  a cuộc chiến không chỉ l   ng  i nh   ta  i B  n M  n điểm với quân   ng    hai miền Nam Bắc   i m  t h  ng ngày, và   a   i   t phi quân s      chia c  t hai b  n.

C  ng h  a D  n chu   N  n d  n Triều Tiên ch  nh l   di sản lớn nhất cu  a chiến tranh với th   chế quân s      h  a và ng  i d  n bi     ng vi  n "tr  ng chiến" liên tu  c cho t  i ngày hôm nay.

T  ng th  ng Rhee Syngman nh   T  ng Douglas MacArthur   ng quân c  ng sa  n miền Bắc Với Trung Quốc, t  c   ng cu  a chiến tranh Triều Tiên là rất lớn.

  ng Vu T  n, Gi  m   c Ch  ng tr  nh Đ  ng   , Đ   Wittenbuerg University, Hoa Kỳ cho r  ng với ng  i Mỹ   ng   ng l   cuộc chiến "bi   quên l  ng", nh  ng với Trung Quốc th   kh  ng.

Trong cuốn 'Cuộc chiến nhi  u cách di  n gia  i' (One War, Various Interpretations),   ng vi  t r  ng Trung Quốc v  n ch  a ng  ng v   việc      a ca   tri  u quân sang 'Kh  ng Mỹ vi  n Triều'

mô t phân vĩ bối ca nh ngày hôm nay cũng là điều "tiến thoái lưỡng nan" (dilema).

Mô t họ c gia khác, ông Lưu Minh Trung Quốc thì cho rằng nhìn lại quyết định của Mao Trạch Đông hồi đó, Trung Quốc không thể tránh khỏi việc dính líu vào cuộc chiến.

Thậm chí, ông giữ quan điểm rằng nếu tham chiến mà Trung Quốc có mô t vĩ thế cao hơn trong quan hệ với các cường quốc.

Trong nghiên cứu mang tên 'Đánh giá lại Chiến tranh Triều Tiên sau 60 năm', ông Lưu cho rằng sau khi Stalin chấp nhận đề Kim Nhật Thành nộp súng tr c, Mao Trạch Đông đã thấy đó là mô t c hời để biến Bắc Triều Tiên là vùng trái độn, ngăn thế lực của Mỹ miền Nam với vùng Đông Bắc Trung Quốc.

Ông Mao cũng tin rằng quân Mỹ, sau khi chiến thắng Nhật Bản Thái Bình Dương, là mô t mối đe dọa cho n c Trung Hoa cộng sa n và thành lập.

Giáo sư Thôi Ân Hoằng, nhà nghiên cứu quan hệ Trung - Mỹ tại Trung Quốc tin rằng chiến tranh Triều Tiên nằm trong chiến lược xây dựng phòng tuyến đồng minh của Hoa Kỳ tại châu Á.

Theo ông, Trung Quốc "chiến thắng" trong xung đột Triều Tiên nhưng đã "trả giá rất cao".

Hệ lu y cho châu Á

Còn Nguyễn Minh, chuyên gia tại Đài Loan trong nghiên cứu về chiến tranh Triều Tiên (Eulogy to the Korean War) thì nhắc đến hệ lu y của cuộc chiến với tình hình Đài Loan và thúc đẩy tâm lý phòng thủ, gia m nhẹ nhàn quyền và t do ca Đài Loan, hai miền Nam Bắc Triều Tiên và Trung Quốc.

Taï Nam Hàn, chủ nghĩa chống cộng, mô t phân cù a cuô c chiến Nam Bắc, cũng đóng vai trò quan trọng trong việc đưa Hán Thành quân sang Nam Viêt Nam cùng Hoa Kỳ.

Sau chiến tranh Triều Tiên, quân đội Mỹ đã dính líu ngày càng sâu vào chiến tranh Nam Viêt Nam

Chế độ độc tài quân sự tại miền Nam cũng như tình trạng chiến tranh kéo dài mà tồn tại đã dẫn cho tới khi dân chúng nổi dậy.

Ngay tại Đài Loan, d âm cù a cuô c chiến Triều Tiên thể hiệ n mối đe dọa có thể c khiến Quốc Dân Đảng lý giải i phân nào việc duy trì thể chế độc đoán trong nhiều năm.

Giáo sư Thôi Ân Hoàng cũng nêu quan điểm rằng cuộc chiến giữa hai miền Triều Tiên "trở c tiếp dẫn tới cuộc chiến Viêt Nam" kéo dài sau đó nhiều năm.

Ngày nay, các tranh cãi không chỉ tập trung vào con số quân các bên bị thương vong mà còn ca về tác động cù a "nổi s" bị tình hình lôi cuốn vào xung đột quân sự đối với nhiều

thế hệ chính trị gia mỗi khi pha i đề cập đến chu đề Nam Bắc Hàn.

Về con số, tổng thiệt hại nhân mạng của Hoa Kỳ là gần 40 nghìn, Anh Quốc có gần 1100 quân bị giết tại trận, gần 2700 bị thương và hơn 1000 mất tích, hoặc bị bắt làm tù binh.

Phía Trung Quốc nói họ chỉ có khoảng 114 nghìn quân bị giết nhưng tài liệu của Ngũ Giác Đài cho rằng con số này lên tới 400 nghìn, gồm cả con trai Mao Trạch Đông là Mao Ngạn Anh.

Bên cạnh đó, số Chỉ nguyện quân Trung Quốc bị thương, theo tài liệu của Mỹ là gần nửa triệu.

Phía Anh nêu ra con số chung 46 nghìn quân Nam Hàn bị giết, với thương vong phía miền Bắc cao hơn nhiều: 215 nghìn bị giết, trên 300 nghìn bị thương và trên 100 nghìn mất tích hoặc bị bắt làm tù binh.

Nhiều năm trôi qua nhưng quyết định tham chiến của Hoa Kỳ vẫn còn được giới sĩ quan gọi là "vấn nạn Truman/MacArthur".

Cho tới tháng 1 năm 1950, Ngoại trưởng Dean Acheson vẫn cho rằng cả bán đảo Triều Tiên nằm "ngoài phạm vi phòng thủ" (defense perimeter) của Hoa Kỳ.

Nhưng Tổng thống Harry Truman đã nghe lời tướng Douglas MacArthur, tướng lĩnh quân Mỹ, dẫn sâu vào xung đột ba vòng miền Nam chống miền Bắc xâm lấn đã đưa Hoa Kỳ lại gần cuộc chiến toàn diện với Trung Quốc.

Tuy nhiên, xung khắc hai bên đã khiến Tổng thống cách chức tướng MacArthur, ta o tiên lệ cho những vụ Tòa Bạch Ốc không đồng ý với một số tướng lĩnh về cách điều hành chiến tranh tại Việt Nam sau này và tại Afghanistan hiện nay.

Lý lẽ chống làn sóng "cộng sản" và giúp chính quyền miền Nam của Tổng thống Rhee Syngman sau đó được áp dụng tại Việt Nam trong Bấm cuộc chiến tàn khốc hơn và bị quốc tế hóa sâu rộng hơn với Liên Xô và các phe cộng sản đứng đằng sau miền Bắc.

Bình Nhưỡng cũng gửi một số phi công sang giúp Hà Nội chống lại các cuộc không tạt của người Mỹ, còn Trung Quốc gửi các đơn vị công binh và phòng không.

Tuy nhiên, Bắc Kinh tránh để quân đội của họ giúp mặt với Hoa Kỳ và sau này đã đạt thỏa thuận trực tiếp với Washington về Việt Nam năm 1972.

Tại Đông Bắc Á, bên cạnh quân Anh Mỹ còn có các lực lượng của Canada, Úc, New Zealand...cũng tham gia cuộc chiến dưới cờ Liên hiệp quốc.

Ngày nay cộng đồng quốc tế dù đã qua cuộc đối đầu trong Chiến tranh Lạnh nhưng chưa có giải pháp gì cho bế tắc trong quan hệ Nam Bắc Hàn đang nghiêm trọng hơn sau vụ tàu Cheonan.

Các nhà nhân văn cuộc chiến Triều Tiên báo hiệu sự thảm khốc cho các xung đột Đông Dừng về sau